

Аудіювання художнього тексту 5 клас
СМУГАСТА ПАЛИЦЯ

Як правило, він походжав по подвір'ю, засунувши руки в кишені. Руки були стиснуті в кулаки, і штани настовбурчувались, ніби в кишенях лежало по каменю.

Йому все так проходило. Розбиті шибки, зірвані уроки, бійки. До його матері завжди приходили вчителі й міліціонери. Вона мовчки вислуховувала. Потім говорила, що він відбився від рук, і починала тихо плакати.

Коли в школі погрожували йому виключенням, він, не моргнувши й оком, відповідав: «Нема такого закону, щоб людину виганяли на вулицю. Всеобуч! Обов'язкове навчання!» «У колонію беруть злочинців, а. я не злочинець», — пояснював він у міліції.

Одного чудового дня він з'явився в дворі з палицею. Палиця була смугастою, схожою на міліцейський жезл, на шлагбаум, на шкіру зебри. І це приводило Мишка в захоплення. Він оперіщив хлопчика, який загавився, і той залився слізьми.

По дорозі йому зустрілась жінка з дівчиною. Не слід було зупинятися й вступати в розмову. Тоді все було б гаразд. Жінка спитала: «У тебе дома хто-небудь осліп?» Він відповів: «Причому тут осліп? Ніхто й не думав осліпнути. Мені подобається — я й ходжу».

— З такими палицями тільки сліпі ходять. Сліпий палицею дорогу нащупує, а смуги на палиці для того, щоб всі знали: йде сліпий.

Жінка пішла. Він задумався. І думки перенесли його... на людне перехрестя.

Людина стояла на розі й дивилася в небо. На очах у неї були темні окуляри. А в руці вона тримала смугасту палицю. Мишко опинився поруч. Палиця манила, кликала, притягувала, ..ратувала. Він схопив палицю й помчав вулицею. На бігу оглянувся й побачив, що людина, як раніше, нерухомо стояла на розі.

Тепер він зрозумів, що вирвав палицю з рук сліпого. Палиця зіпсувала йому настрій. Він вирішив негайно позбавитися від неї. Замахнувся й закинув її за паркан.

А якщо сліпий усе ще стоїть на кінці тротуару, піднісши незрячі очі до неба, і не може кроку ступити без своєї смугастої палиці? Мишко поліз за палицею через паркан. Він умовляв себе не ходити до СЛПОЇ О. Остаточного посварився сам з собою. Але йшов.

На перехресті сліпого вже не було. Що робити далі? Може, перехожі приймають його самого за сліпого, раз він тримає в руках смугасту палицю? Мимо проходили дві жінки. Одна сказала другій:

- Знаєш, тут на перехресті людину задавили.

- На смерть?

- Не знаю.

Може, це був сліпий... Він підбіг до жінок і спитав: «Він був сліпий?» Жінка здвинула плечима: «Не знаю».

Треба знайти сліпого. Якщо він живий, то, напевно, блукає по місту, безпомічно виставивши вперед руки.

Мишко метався по вулицях, заглядав в обличчя перехожих. Він шукав підняте підборіддя, капелюх, зсунутий на потилицю, темні окуляри...

Безжалісний буравчик свердлив його свідомість, примушував думати про людину, для якої на землі завжди ніч і не допомагають ні зірки, ні ліхтарі... А Мишко бачить усе. І будинки, які відбиваються,

як в річці, в мокрому асфальті. І метелика, який помилково залетів у місто. І листя, і хмари, і пташок. І сонце б'є йому в очі. Але яка людині від цього радість, коли через неї може загинути інша людина. (О.Маштабей)

Варіант І

1. До якого стилю належить даний текст?

- а) наукового;
- б) художнього;
- в) публіцистичного.

2. Яке покарання, як правило, терпів хлопець за свої витівки?

- а) його сварили;
- б) йому все так проходило;
- в) його мучила совість.

3. Що відповідала мати на скарги?

- а) що хлопець втратив контроль над собою;
- б) став геть неслухняним;
- в) що він геть відбився від рук.

4. Одного дня хлопець з'явився у дворі з:

- а) палицею;
- б) з указкою;
- в) з прутиком.

5. Хлопчика звали:

- а) Сашком;
- б) Мишком;
- в) Миколкою.

6. Як пояснив герой, чому ходить з палицею?

- а) «Подобається — я й ходжу»;
- б) «Мене заставили, тому й ходжу»;
- в) «Я змушений це робити».

7. Як пояснила жінка призначення смуг на палицях?

- а) вказують, що палиця належить літній людині;
- б) для того щоб усі знали: іде сліпий;
- в) вони надають палиці естетичного вигляду.

8. Яку групу слів за значенням вжито в даному реченні: «Палиця мани́ла, кликала, притягувала, дратувала»?

- а) синоніми;
- б) антоніми;
- в) омоніми.

9. Хлопець згадав людину, яка дивилися:

- а) в небо;
- б) вдалеч;
- в) під ноги.

10. Чому він захотів позбутися палиці?

- а) була зайвою;
- б) здалась негарною;
- в) зрозумів, що вирвав її з рук сліпого.

11. Куди хлопець подів палицю?

- а) віддав хлопцям;
- б) закинув за паркан;
- в) загубив на вулиці.

12. Як автор образно назвав совість?

- а) жорстоким цвяшком;
- б) безжалісним буравчиком;
- в) гострими кігтями.

Варіант II

1. Як походжав по подвір'ю хлопчик?

- а) заклавши руки за спину;
- б) взявшись в боки;
- в) засунувши руки в кишені.

2. Хто завжди приходив до матері Мишка?

- а) жителі мікрорайону;
- б) двірники та прибиральниці;
- в) вчителі й міліціонери.

3. Коли хлопцеві загрожували виключенням, він відповів: «Нема такого закону,...»:

- а) щоб в школу не пускали;
- б) щоб дітей карали;
- в) щоб людину виганяли на вулицю.

4. Одного дня хлопець з'явився у дворі з:

- а) палицею;
- б) з указкою;
- в) з прутиком.

5. Якою була палиця у Мишка?

- а) кольоровою;
- б) яскравою;
- в) смугастою.

6. Яке речення є в тексті?

- а) Він оперіщив хлопчика;
- б) Він гепнув хлопчика;
- в) Він вдарив хлопчика

7. Про що спитала жінка у хлопця?

- а) «У тебе вдома є інвалід?»
- б) «У тебе вдома хто-небудь осліп?»
- в) «У тебе вдома трапилось лихо?»

8. Куди думки понесли Мишка?

- а) на майданчик;
- б) на перехрестя;
- в) у провулок.

9. Хлопець згадав людину, яка дивилися:

- а) в небо;
- б) вдалеч;
- в) під ноги.

10. Який вчинок скоїв хлопчик?

- а) вкрав цінну річ;
- б) штовхнув перехожого;
- в) схопив палицю й помчав вулицею.

11. Яку новину він почув від жінок?

- а) на перехресті людину задавило;
- б) тут трапилась аварія;
- в) нещодавно трапилася пожежа.

12. Чому Мишко не відчував радості від краси природи?

- а) може, через нього загинула людина;
- б) був надто стомлений;
- в) засмутився через погані справи у школі.